Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Queens Apskrity $8.00
Užsieniuose $9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ
THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE., Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 9-1827-1828.

Nr. 36 ★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Antrad., Vasario-Feb. 20, 1951 ★★★ Metai 41-mieji. Dienraščio 33-tieji.

Kriokas

Florida pirmoji!
Tekstiliečių streikas.
Agnes Smedley pelenai.
Worcesteryj.
Didvyriai ir jų niekintojai.
Rašo R. MIZARA

Vienas mūsų veikėjas Miami, Floridoje, rašo:

"Čia siunčiu $75.00. Iš šios sumos pasiųskite 'Liaudies Balsui' $15.00 ir $60.00 'Laisvei!.. Tai pirmas šūvis sukėlimui $10,000..."

Laiško rašytojas kalba apie $10,000, kuriuos mūsų šėrininkų suvažiavimas nutarė sukelti Laisvės 40 metų gyvavimo sukakčiai atžymėti.

Šie $60.00 yra visų mūsų gerų prietelių, gyvenančių Miami, bendra auka.

Vadinasi, Florida pirmoji stojo didžiulin vajun, kuris oficialiai prasidės su **šių metų kovo mėnesio 1 diena.**

-:-

70,000 tekstilės darbininkų, dirbančių daugiausiai Naujojoje Anglijos vilnoniniuose fabrikuose, išėjo streikan.

Jie reikalauja iš samdytojų pakelti jiems 15 c. valandai algas, taipgi pagerinti darbo sąlygas.

Nuoširdžiai linkime streikieriams sėkmingai laimėti savo streiką!

-:-

Žymiosios amerikietės žurnalistės **Agnes Smedley** pelenai pasiekė Pekiną ir ten buvo iškilmingai palaidoti, — palaidoti Revoliucinių kankinių kapinėse.

Ši žurnalistė ilgai gyveno Kinijoje, veikė liaudies armijoje, devėjo tos armijos kario uniformą, parašė apie Kinijos revoliucinę armiją keletą gerų knygų, na, o pati mirė Anglijoje.

Viską, ką ši 56 metų amžiaus žymioji moteriškė turėjo, paliko Kinijos liaudžiai. Nemaža josios paliktų svarbesnių daiktų bus sutalpinta į Kinijos revoliucijos muziejų.

-:-

Worcesteryj įvyko toks įvykis: dipukai ir kai kurie kiti buvo susirinkę konferencijon ir nutarė minėti "vasario 16-tą". Išrinko tam ir valdybą, pasiskirstė pareigomis.

Bet štai, rašo Keleivis:

"Vasario 4 d. susirinkime parapija pareikalavo griežtai, kad būtų jų iždininkas, ir nenusileido, bet išmaršavo iš susirinkimo."

Ką tai rodo?

Tai rodo, jog "vasario 16-tos" minėjimas — kai kam pelningas biznis.

Parapijos vadovai, kurie gerai žino, jog katalikai daugiausiai pinigų suaukoja, norėjo, kad jiems to biznio kiek tiek liktų. Jie žinojo: jei bus ne jų iždininkas — kiti katalikų parapijonų sudėtus pinigus pasiglemš. Bet "pasauliškiai" nenusileido.

Niekas tiems žmonėms daugiau nerūpi, kaip tik doleris!

-:-

Beje, skaitome iš to paties Worcesterio:

"Vietos kai kurie naujakūriai (dipukai) jau įsigijo biznius, kiti naujus automobilius, treti namus. Vadinasi, nemiega..."

Ištikrųjų, nemiega!

-:-

Naujienos ir Draugas prieš tūlą laiką parašė editorialus apie tai, kaip Čechoslovakijos policiją "laiko nelaisvėje" to krašto prezidentą Gottwaldą.

Žinoma, nieko panašaus Čechoslovakijoje nebuvo ir nėra.

Kryžiokai norėtų, kad taip būtų, tad ir rašo, plepa ir plepa niekus.

-:-

Prieš tūlą laiką Naujienose tūlas dipukiškas kryžiokas išbjaurioję Smetonos nužudytuosius Lietuvos darbininkų judėjimo veikėjus: Požėlą, Giedrį, Greifenbergerį ir Čiornį.

Na, o Lietuvoje šitie už liaudies reikalus kankiniai šiandien yra laikomi didžiausioje pagarboje.

Jų šviesūs vardai ir darbai niekad nežus.

Jų pasiaukojimas, jų drąsus stojimas teisman, jų nebojimas smetoniškų budelių kulkos pasiliks lietuvių tautai didžiu įkvėpimu jos darbuose dėl šviesesnio rytojaus.

O tie, kurie didvyrius niekina, patys yra ir pasiliks niekalu.

AMERIKONAI VEJASI KOREJOS LIAUDININKUS

Bet jie dar negalėtų įsiveržt į Šiaurinę Liaudininkų Korėją

Koreja, vas. 19. — Šiauriniai Korejos liaudininkai ir jų bendradarbiai kinai pasitraukė 6 iki 8 mylių atgal visoje vakarinėje fronto pusėje, 70 mylių ilgio linijoje nuo jūros iki Vondžu apylinkės.

Amerikonai, anglai ir turkai užėmė tą ruožtą beveik be pasipriešinimo.

Amerikonų komandierius gen. Ridgway pareiškė, kad jankiai ir jų talkininkai pereitą savaitę sulaužė nugarkaulį korejinių liaudininkų ir kinų ofensyvo ties Čipyongu. Bet gen. Ridgway įspėjo, kad amerikonai dar negalėtų prasiveržti per 38-tą paralelę, iš Pietinės į Šiaurinę Korėją. Sako, šiauriniai korejiečiai ir kinai turi daug daugiau kariuomenės į žiemius nuo tos linijos.

Korejiniai liaudininkai vis dar atakuoja amerikonus už keleto mylių nuo Čečono, viduriniai - rytiniame fronte. Jie stengiasi perkirsti geležinkelį ir vieškelį, einančius per Čečoną į pietus ir apsupti amerikonus iš šono. Amerikinė komanda tikisi atmušti tą liaudininkų bandymą.

Švedų laivakrovių streikas sustabdė 150 laivų

Stockholm, Švedija. — Sustreikavo apie 4,000 eilinių laivakrovių Stockholme, Goeteborge ir dviejuose kituose Švedijos uostuose, reikalaudami pakelt algą 30 iki 35 procentų.

Streikas sustabdė 150 laivų nuo prikrovimo bei iškrovimo.

Unijos vadai kaltina komunistus už streiko iššaukimą. Valdžia grasina baust kiekvieną streikierį po $60 todėl, kad iš anksto nebuvo jai pranešta apie planuojamą streiką.

Paleista dar 19 karinių Japonijos kriminalistų

Tokio. — Generolo MacArthuro isakymu, tapo paleista iš kalėjimo dar 19 karinių Japonijos kriminalistų, tarp jų ir generolas Masataka Yamawaki, kuris seniau buvo nusmerktas mirti.

Anglų lėktuvas nukrito į Švedijos sostinę

Stockholm, Švedija. — Į Švedijos sostinės Stockholmo pakraštį nukrito karinis Anglijos lėktuvas, kuriuom skrido lakstymo studentai ir oficieriai. Vienas tapo užmuštas, šeši sužeisti.

SOVIETŲ AMBASADORIUS ARGENTINAI.

Buenos Aires, Argentina. — Sovietų Sąjunga atsiuntė Gregorą F. Rezanovą, kaip savo ambasadorių Argentinai. Per 3 pastaruosius metus Sovietai neturėjo ambasadoriaus Argentinoje.

Audyklų streikieriai stipriai pikietuoja

Boston, Mass. — 70,000 streikuojančių audėjų sustiprino savo pikietus prieš vilnonių audyklas Naujojoj Anglijoj, New Jersey ir kitose rytinėse ir pietinėse valstijose. Skaitlingiausi pikietai ruošiami Lawrence, Mass., kur yra 8,000 vilnonių audėjų.

Streikieriai reikalauja pakelt valandinę algą 15 centų. Fabrikantai siūlo tik 5 centus priedo.

Skelbiama, kad vidutinė vilnonių audėjų alga iki šiol buvus $1.42 valandai.

Streikieriai taip pat reikalauja įvesti pensijas, palaikomas fabrikantų įmokėjimais; pailgint apmokamas atostogas ir duot 8 metines šventes, su pilna alga, vieton ligšiolinių 6 apmokamų švenčių.

Indijos atstovas užginčija "Sovietų kišimąsi" Korejon

Lake Success, N. Y.—Sir Benegal N. Rau, Indijos delegatas Jungtinėms Tautoms, sakė per radiją:

—Tai ne Sovietų Sąjunga priragino kinus talkauti šiauriniams Korejos liaudininkams prieš amerikonus. Kinų valdžia bijojo, kad amerikonai gali per Šiaurinę Korėją įsiveržti į Kinijos žemę. Štai kodėl kinai įsikišo į korejini karą. Sovietų Sąjunga nieko bendra neturi su tuo kinų veiksmu.

Sweet Home, Oregon. — Namo gaisre sudegė 5 maži vaikai. Apsvilo tėvas Frank Gutierez, mėgindamas juos gelbėti.

Koreja. — Amerikos laivai išlaipino daugiau savo kariuomenės į Inčon uostą, vakariniame Pietų Korejos pajūryje.

Streikuoja tūkstančiai Anglijos gelžkeliečių

London. — Sustreikavo apie 5,000 gelžkelinių darbininkų todėl, kad Anglijos valdžia nutarė tik 5 procentais pakelti jiems algą. Geležinkeliečiai reikalauja 10 iki 15 procentų pakėlimo.

James B. Figgins, Geležinkeliečių Unijos sekretorius, numato, kad gali išsivystyti visuotinas jų streikas, jei valdžia nepridės daugiau algos. Ta unija turi 465 tūkstančius narių.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Koreja. — Amerikonai atmušė šiaurinius Korejos liaudininkus 5 mylias atgal rytiniai - vidutiniame fronte ir užėmė pozicijas už 9 mylių į žiemius nuo Čečono, geležinkelio ir vieškelių mazgo.

London. — Anglijos geležinkeliečių vadovybė lemia, kad visuotinas jų streikas neišvengiamas, jeigu valdžia šią savaitę nepakels algos daugiau kaip 5 centais per valandą.

Paryžius.—Francijos valdžia praneša, kad jinai, Amerika ir Anglija pasiūlė Sovietų Sąjungai suruošti Keturių Didžiųjų užsieninių ministrų pavaduotojų susirinkima kovo mėnesio pradžioj. Susirinkimas gamintų programą būsimajai konferenciai, kur dalyvautų patys Keturių Didžiųjų užsieniniai ministrai.

Washington. — Federalis apskrities teismas nubaudė $75,000 Traukinių Darbininkų Broliją (uniją) už pastarąjį jos "svičmanų" streiką.

New York.—Pranešama, kad Bethlehem laivastatyklų kompanija taikosi su 17,000 savo darbininkų; todėl gal bus išvengta streiko, kurio pradžia buvo skiriama kovo 1 d.

Tel Aviv, Izraelis. — Izraelio prezidentas Chaim Weizmann pasikvietė įvairių partijų vadus ir tarėsi apie naujo ministrų kabineto sudarymą.

Buvęs premjeras Ben Gurion, socialdemokratas, atsistatydino, kuomet seimas pareiškė jam nepasitikėjimą. Seimo dauguma pasisakė prieš Ben Gurioną todėl, kad jis ne visai sutiko su rabinų šiūloma religine mokyba vaikams.

Washington. — Amerikos valdžia tariasi su Anglija, kaip paveikti Izraelį, kad leistų amerikonams įsitaisyti karinių lėktuvų stovyklas Izraelio žemėj.

Washington.— Išvyko atgal Europon generolas Eisenhower, vyriausias komandierius tarptautinės Atlanto kraštų armijos prieš Sovietų Sąjungą.

STALINAS SAKO, AMERIKA PAVERČIA JUNGTINES TAUTAS KARO ĮRANKIU

Numato, kad amerikonai gali pralaimėt korejinį karą

Maskva. — Sovietų Sąjungos premjeras Stalinas vas. 16 d. pareiškė, jog naujas pasaulinis karas "bent šiuo laiku dar nėra neišvengiamas, tačiaus karas galėtų tapti neišvengiamu, jeigu karo kurstytojams pavyktų supainioti žmones melais, apgauti juos ir įtraukti į naują pasaulinį karą."

Šis pareiškimas yra vienas atsakymų, kuriuos Stalinas davė į dienraščio Pravdos korespondento klausimus.

ATREMIA ATTLEE'O PRIEKAIŠTĄ

Stalinas atrėmė Anglijos premjero Attlee priekaištą, kad Sovietų Sąjunga "vis didina ginkluotas savo jėgas." Stalinas nurodė sovietinės armijos mažinimus po pastarojo karo ir pareiškė:

—Tai yra šmeižtas prieš Sovietų Sąjungą.

Jeigu premjeras Attlee nusimanytų apie finansinį ar ekonominį mokslą, tai lengvai suprastų, kad jokia valstybė, taigi ir Sovietų Sąjunga, negalėtų pilnai išvystyti civilinė savo savo pramonę, pradėti tokius didžius statybos projektus, kaip vanden-elektrinės jėgainės prie Volgos, Dniepro ir Amu Darijos, kur reikia - išleisti šimtus bilionų rublių; vis sistemačiai piginti vartojimo reikmenų kainas, kas taip pat reikalauja tūkstančių milionų rublių lėšų iš valstybės iždo; įdėti šimtus bilionų rublių į atkūrimą ūkio, suardyto per vokiečių įsiveržimą, — ir tuo pačiu laiku dar didinti ginkluotas savo jėgas ir platinti karinę pramonę.

Nesunku suprasti, jog tokia neapgalvota politika nubankrutuotų bet kurią valstybę.

KOREJOS KARAS

Jeigu Anglija ir Jungtinės Valstijos galutinai atmes Kinijos Liaudies Respublikos duotus pasiūlymus, tai Korejos karas tegalės baigtis tiktai tuom, kad įsiveržėliai bus sumušti.

Dalykas tame, kad Amerikos ir Anglijos kareiviai labai, labai nekenčia šio karo.

Sunku įtikinti kareivius, kad Jungtinės Valstijos turi teisę ginti savo saugumą Korejos žemėje ir Kinijos pasieniuose, o Kinija ir Korėja neturi teisės ginti savo saugumą pačioje savo žemėje ir savo pasieniuose.

Suprantama, kad generolai ir oficieriai net su plačiausiais patyrimais gali būti sumušti, jeigu kareiviai laiko užkartą jiems kara per daug neteisingu ir todėl tiktai formaliai, be entuziazmo atlieka savo pareigas fronte.

JUNGTINĖS TAUTOS IR KINIJA

Aš manau, jog tai begėdiškas yra Jungtinių Tautų nutarimas, kuris paskelbė Kinijos Liaudies Respublika užpuoliku. Juk tik visiškai prarades sąžinę žmogus galėtu tvirtinti, kad Jungtinės Valstijos, kurios pasisavino Kinijos sala Formoza ir isiveržė i Koreja arti Kinijos rubežiaus, kad jos ginasi, ir kad Kinijos Liaudies Respublika, kuri stengiasi atgauti Formozos salą, yra užpuolikas.

Jungtiniu Tautų organizacija, kuri buvo isteigta kain tvirtovė taikai išlaikyti, dabar yra paverčiama karo irankiu, priemone iššaukimui naujo pasaulinio karo.

Užpuolikiška Jungtinių Tautų branduoli sudaro Atlanto kraštų sutartis ir 20 Lotvniškosios Amerikos respubliku.

Jungtiniu Tautu organizacija iš tikruiu dabar vra ne tiek pasaulinė organizacija, kiek istaiga, tarnaujanti amerikinių užpuolikų reikalams.

Kas liečia atstovybę, tai mažiukė (lotvniškai - amerikinė) Dominican Respublika, kurios gyventoiu skaičius vargiai siekia du milionus, turi dabartiniu laiku tiek pat svarbos Jungtinėse Tautose, kaip Indija, ir dar daugiau svarbos, negu Kinijos Liaudies Respublika, iš kurios visiškai atimtas balsas Jungtinėse Tautose.

Jungtiniu Tautų organizacija tuo būdu eina negarbinguoju Tautų Lygos keliu. Taip jinai palaidoja dvasinę savo įtaką ir pati save nusmerkia suirimui.—

Tito žada kariaut išvien su "vakarais"

Belgrad, Jugoslavija. — Jugoslavų valdovas Tito pasakojo, kad rytiniai Europos kraštai (Sovietų Sąjunga ir jos draugai) "grūmoja Jugoslavijai."

Kalbėdamas savo gvardijos susirinkime, Tito todėl pasižadėjo išvien su vakarų kraštais kariauti prieš tariamus užpuolikus bile kur Europoje.

Tito gyrė Ameriką už vakarinės Europos ginklavimą.

LONDON. — Anglijos darbo ministras Aneurin Bevan, kalbėdamas šalies seime, sakė, anglų valdžia "susirūpinus pavojum, kuriuo Jugoslavijai grėsia" Sovietų draugai (Vengrija, Rumunija ir kt.).

Dauguma republikonų remia Hooverio-Tafto politiką

Washington. — 108 republikonai kongresmanai, tai yra daugiau kaip pusė viso jų kongresmanų skaičiaus, pasirašė reikalavimą, kad prezidentas Trumanas vykdytų pasiūlymus buvusiojo prezidento H. Hooverio ir senatoriaus Tafto, būtent:

Nesiųst Europon daugiau jankių kariuomenės be Kongreso užgyrimo; ginkluot vakarinę Vokietiją ir Japoniją prieš Sovietų Sąjungą; kuo labiausiai kariniai stiprint Šiaurinės, Vidurinės ir Pietinės Amerikos kraštus; vengt armijų karo su Sovietais, bet smarkiausiai ugdyt Jungtinių Valstijų oro ir laivyno jėgas prieš juos.

SAN DIEGO, Calif. — Nukrito ir sudegė amerikinis bombanešis. Žuvo 4 kariškiai.

Demonstravo 50,000 išvietintų vokiečių

Bonn, Vokietija. — Sekmadienį čia demonstravo 50,000 vokiečių, reikalaudami, kad vakarinės Vokietijos valdžia duotų daugiau paramos vokiečiams pabėgėliams bei išvietintiems iš rytinės Prūsijos ir iš tų žemių, kurios tapo Lenkijai prijungtos.

Vakarinėje Vokietijoje esą apie 8,000,000 išvietintų vokiečių.

Artilerijos pratimuose užmušti du kareiviai

Fort Riley, Kansas. — Bedarant pratimus šaudyti iš patrankų virš savo kariuomenės galvų į "priešus,' vienas šovinys per arti nukrito ir sprogdamas užmušė du kareivius; pavojingai sužeidė 9 kitus.

Artilerija, šaudydama virš maršuojančių savo pėstininkų, pridengia juos nuo priešų.

Šiauriniai korejiečiai vėl skundžia jankius

Lake Success, N. Y. — Šiaurinės Korejos Liaudies Respublika vėl užprotestavo Jungtinėms Tautoms prieš amerikonų žiaurumus.

Protestas sako, Amerikos kareiviai yra "kariniai kriminalistai," ir tvirtina, kad jie tūkstančiais žudė ir kankino civilinius Korejos žmones.

Šiaurinės Korejos valdžia todėl reikalauja, kad Jungtinės Tautos nubaustų asmenis, kurie vadovauja tiem žiaurumam.

ORAS.—Giedra ir šilčiau.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.00
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co., per six mos.	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Sveikas ir teisingas reikalavimas

Amerikos organizuoti darbininkai pradeda rimtai susirūpinti tokia kainų kontrole, kurioje kainos nesulaikomai tebekyla ir žada dar aukščiau pakilti. Jie klausia: Kur galas? O kaip su mūsų algomis?

Atsakymas telieka vienas: Reikia reikalauti algų pakėlimo. Darbo unijos sako, kad šiuo tarpu pasivijimui pakilusių kainų darbininkų algos turėtų būti tuojau pakeltos mažiausia 12 procentų.

Reikalavimas labai teisingas, nė kiek ne per aukštas. Tai gali pats patikrinti kiekvienas darbininkas. Užtenka nueiti į maisto krautuvę, kad įsitikinti, jog kainos neturi jokios kontrolės.

Bet, žinoma, šis darbo unijų popierinis reikalavimas nieko neduos ir vyriausybės nei kapitalistų nepajudins, jeigu jis nebus paremtas rimtomis kovomis už jo išpildymą. O kad didžiosios darbo unijos rimtai ruoštųsi tokioms kovoms, tai nesimato. Am. Darbo Federacijos ir CIO lyderiai lenktyniuojasi dėl ištikimybės prezidento Trumano užsieninei politikai. Jie tik vieną nusiskundimą iki šiol yra energingai iškėlę, būtent, kodėl jų prezidentas neskiria į vadovaujančias vietas įvairiuose karinės mobilizacijos organuose? Jie norėtų būti "koordinatoriais," "stabilizatoriais," "administratoriais," "mobilizatoriaias" ir kitais aukštais pareigūnais, vietoje kapitalistų Wilsono, Johnstono ir kitų.

Viskas priklausys, tuo būdu, nuo eilinių organizuotų darbininkų. Kaip ilgai jie seks paskui tuos lyderius be rimto protesto?

Tiesa, prezidento Trumano įsakymas armijai sulaužyti geležinkelio svičmenų streiką darbininkus smarkiai pritrenkė. Jie pamatė, kad Trumano paskelbtoji "neparastoji padėtis" įtraukia ginkluotas jėgas į klasinių santykių reikalus namie. Geležinkeliečių likimo gali susilaukti bile kurios pramonės sustreikavę darbininkai.

Bet saujelės svičmenų streikas buvo lengvai sulaužytas tik todėl, kad jis buvo, palyginti, saujelės streikas. Jokia didelė unija nė piršto nepajudino geležinkeliečius paremti. Penkiolika milijonų organizuotų darbininkų ramiai pasiliko prie savo darbų, kai armija įsakė desėtkui tūkstančių geležinkeliečių: Arba grįžkite darban, arba eisite laukan ant visados!

Kas kita būtų, jeigu, pavyzdžiui, automobilių gamybos organizuoti darbininkai, arba plieno pramonės organizuoti darbininkai, arba namų statytojai rimtai pareikalautų 12 procentų algų pakėlimo ir laikytųsi. Čia jau būtų negalima milijonams darbininkų taip lengvai pasakyti: Grįžkite darban, arba išeisite laukan! Desėtką tūkstančių svičmenų armija galėjo nesunkiai pavaduoti, bet jokia armija nepagamins nei automobilių, nei plieno, nei rūbų, nei namų.

Taigi, visas klausimas sukasi apie tai, ką tie milijonai organizuotų darbininkų darys su tuomi 12 procentų reikalavimu, jeigu maisto kainos, kaip žada patys valdininkai, dar kils ir kils per visą pusę metų? Tik pažadais jų šeimos nebus pasotintos.

Naikinimo karas

Dabar jau turbūt visiems aišku, kad šiame Korėjos kare užėmimas kalnų ir klonių mažai tereiškia. Vieną savaitę viena pusė veda ofensyvą ir pasivaro desėtką kitą mylių pirmyn, kitą savaitę kita pusė pradeda puolimą ir vėl atsiima prarastas pozicijas. Taip iš rankų į rankas jau yra keletą kartų perėjus beveik visa Korėja.

Atrodo, jog iš abiejų pusių stengiamasi didžiausiu laimėjimu skaityti ne tą, kiek teritorijos tapo užimta, bet kiek priešingos pusės karo pajėgų buvo sunaikinta. Ypatingai Amerikos karinių jėgų vadovybė šiomis dienomis viešai ir garsiai pradėjo skelbti šį vyriausį tikslą einamuosiuose mūšiuose skersai visą pussalį žemiau Seoul.

Kaip ta nauja taktika kuriai pusei sekasi, labai sunku pasakyti. Pasigyrimai ir perdėjimai neturėtų nieko apgauti. Karui galo dar nesimato. Apie jokį pasidavimą bei nusileidimą nesigirdi nė mažiausio balso nė iš vienos pusės.

Šiaudiniai balsavimai už taiką

Naujai susiorganizavęs ir žymių žmonių vadovaujamas sąjudis už taiką, vadinamas "Peace Crusade," matyt, ruošiasi smarkiai kampanijai. Apart organizuojamo maršavimo į Washingtoną kovo 1 dieną, naujoji organizacija jau pradėjo "šiaudinį balsavimą" visuose miestuose ir kaimuose. Yra išleisti speciališki balotai, kuriuose kiekvienas gali pasisakyti, ką jis arba ji mano apie baigimą karo Korėjoje ir apie užtikrinimą Amerikai ir pasauliui pastovios taikos.

Aną dieną pravestas Institute of Public Opinion apklausinėjimas, kuris parodė, kad šiandien jau didelė dauguma Amerikos žmonių nebepritaria mūsų vyriausybės vedamai karinei politikai ir nori taikos, buvo labai apribotas. Peace Crusade organizacijos pasimojimas atsiklausti Amerikos eilinių žmonių nuomonės žada pasiekti milijonus visuose šio didelio krašto kampuose.

Kas Ką Rašo ir Sako

HIERARCHIJA AUGA

South Bostono Darbininkas dideliu džiaugsmu praneša:

Katalikų Bažnyčios hierarchija auga. Per praėjusius metus metropolinių arkivyskupų padidėjo nuo 257 iki 262, rezidencinių vyskupų nuo 1,062 paugo iki 1,074, tituliarinių vyskupų nuo 798 padaugėjo iki 846, apaštališkų prefektų ir abatų iš 56 pakilo iki 62.

Tiesa, jog katalikų hierarchija — aukštoji dvasiškija — plečiasi. Bet kam iš to nauda? Katalikams darbo žmonėms? Visuomenei? Žinoma, ne. Tai nauda tik pačiai hierarchijai, tiems, kurie valgo duoną ne iš prakaito savo, bet iš kitų žmonių uždarbio. Katalikų arkivyskupai, vyskupai ir kiti aukštieji dvasiškiai gyvena palociuose, gyvena karališkai, daug geriau, negu klebonai, o ir pastarieji negali Dievui skųstis savo buitimi!

Ar gi tai yra kuo džiaugtis?

Tas pats Darbininkas praneša, jog Pietų Amerikoje "Per paskutiniuosius penkerius metus kunigų seminarijų skaičius paaugo 35 procentais . . . "

Kunigų laikraštis nežino, jog Pietų Amerikoje ir ligi šiol kunigų buvo **per daug**. Dabar jų skaičius dar 35 procentais padidės. Kam iš to nauda?

Ten pat Darbininkas didžiuojasi: "Per paskutinius 13 metų Jungt. Amerikos Valstybėse į katalikų tikėjimą perėjo daugiau kaip milijonas suaugusiųjų . . . "

Galima tikėti, jog taip buvo. Bet laikraštis nepasako, kiek žmonių iš katalikų tikėjimo pasitraukė, kiek gerų katalikų patapo bepoteriais?

KRITIKUOJA JUNGTINIŲ TAUTŲ ŽYGĮ

Kanadiškis Liaudies Balsas rašo:

Jungtinės Tautos, amerikiečių spiriamos, didžiuma balsų apšaukė Kiniją agresore už tai, kad jos kariai padeda Šiaurinės Korėjos liaudžiai gintis. Šis apšaukimas, reikia pasakyti, bus įrašytas į tautų istoriją kaip "negarbingas Jungtinių Tautų Organizacijos žygis. O kas liečia pačią Kiniją, jos padėties nei kiek nepablogins. Ji niekad nelaukė, kad ji būtų traktuojama geriau.

Arabiški kraštai, kurie daugelio akimis žiūrint laikomi atsilikusiais, pasirodė geriau. Jie, be abejonės, yra tiek pat antikomunistiški, kaip ir amerikiečiai, bet jie atsisakė pasirodyti tokiais beprincipiniais, kaip kiti. Jie šiuo tarpu vaidino tikrą Jungtinių Tautų rolę — taikymo rolę. Tuo tarpu kitos šalys, balsavusios už amerikiečių rezoliuciją, pasirodė beprincipinėmis, uodegaujančiomis šalimis. Pavyzdžiui, Anglija ir Kanada anksčiau sakė, kad ta rezoliucija nieko gera neduos, o kai ją pakišo balsavimui, jos balsavo už rezoliuciją.

Korėjos karą galima visaip pavadinti, bet istorija užrekorduos tikruosius faktus, kurie pasmerks ne Šiaurės Korėją, ne kiniečius, o pačias Jungtines Tautas. Jos, kaip taikytojos, privalėjo sudrausti svetimą intervenciją. Joms dar buvo galimybių patąsyti savo vardą, sulaikant generolo MacArthuro kariuomenę prie 38 paralelės. Bet jos to nepadarė. Jos leido generolui MacArthurui veržtis iki pat Mandžurijos sienos.

Kinija įsikišė į Korėją ne dėl to, kad ji būtų norėjus Korėjos ar karo su amerikiečiais. Ji įsikišo už tai, kad generolo MacArthuro legijonų artėjimas prie sienos grumojo pačios Kinijos saugumui. Reikia atminti, kad amerikiečiai, net nesiklausę Jungtinių Tautų, buvo jau atkirtę Formozą, užblokavę didelę dalį Kinijos pakraščio. Amerikiečių atsinešimas linkui Čiang Kaišeko yra taipgi aiškus įrodymas amerikiečių siekių. Kam nežinoma, kad amerikiečiai verste verčia tankus ir kitus ginklus čiangkaišekininkams Formozoj.

To viso akyvaizdoj, Jungtinės Tautos pasielgė tiesiog begėdiškai. Jos pasižemino save, pasirodydamos Jungtinių Valstijų štampu.

Kolūkių elektrifikavimas

TRAKAI, 1950 m. gruodžio 20 d. — Iki rinkimų į vietines tarybas dienos Adomo Mickevičiaus vardo ir "Novosiolkų" kolūkių narių namuose sužibo elektros lemputės, prašneko radijo taškų reproduktoriai. Baigtas šių kolūkių elektrifikavimas ir radiofikavimas. Srovę jiems davė Lentvario elektrinė.

Savo gyvenvietes pradėjo elektrifikuoti Ždanovo vardo, Vorošilovo vardo, "Gegužės Pirmosios" ir "Raudonojo partizano" kolūkiai. Čia kolūkiečiai stato stulpus, tiesia laidus.

Tai Mrs. Josephine Grayson su dviemis mažais vaikais Washingtone prie Baltojo Namo pikieto linijoje. Kitus tris savo vaikus buvo palikus namie. Jos vyras ir tų penkių mažų tėvas, Francis Desales Grayson, tik 38 metų amžiaus, tapo Richmond, Va., sudegintas elektros kedėje kartu su kitais šešiais jaunais negrais.

Laisvoji Sakykla

ATOMINIAI PYRAGAI

"SVIETO PABAIGA"

Kada atsirado automobiliai, tai buvo daug žmonių, kurie manė, kad svieto pabaiga jau buvo visai nebetoli. Moterėlės, jį ant kelio susitikusios, kaip Antikristų, peržegnodavo ir visų šventųjų pagalbos prašydavo. Bet ta nevidonka kumelė, baltas akis pavarčiusi, per šnerves supurkšdavo, ratus ant telefono stulpo užmaudavo ir, kaip drigantas, su ienomis pavalkuose per laukus vėjais nuskrisdavo.

Kumelė, žinoma, su moterėlėmis sutikdavo, kad ratai, be arklio važiuojantieji, tai niekas kitas ir negali būti, kaip tik Antikristus.

Iš kumelės razumo, tačiau, nėra ko perdaug šaipytis. Mūsų civilizacija ant atominės bombos tupi ir žadą poną Antikristų gana greit išperėti. Keistai atrodo tiktai tas, kad ponai prabaščiai iš sutanų neriasi, beragindami daugiau karščio duoti, taip, kad tas peklos karalaitis kuo greičiau išsiristų.

Nauji apsisaugojimai prieš naujus pavojus

Bet argi ištikrųjų pasaulio galas jau nebetoli? Kiekvienas naujas dalykas sukelia žmonėse baimę ir nepasitikėjimą Kariniu atžvilgiu, be abejo, tai yra baisus ginklas. Bet taip žmonės galvojo, kai buvo išrastas lėktuvas, dujos, kulkosvaidis, patranka ir kiti karo pabūklai.

Kai kurie taip toli nuėjo, jog pranašavo, kad būsimasis karas prasidės ir baigsis per keletą valandų. Paskutinis pasaulinis karas tų jų pranašavimų neišpildė. Nuo kiekvieno ginklo, kad ir baisiausio, buvo rasta priemonių apsisaugoti.

Atominė bomba šiuo atžvilgiu nėra skirtinga, nors komercinė spauda ją taip aprašo, jog rodosi, kad užtektų vieną išsprogdinti ir kokia tai sprogimų grandinė, jei nesuvaldyta, visą pasaulį į šmotus sudraskytų. Tas neatrodo galima.

Kaip didelis pavojus?

Buvo laikai, kada mokslo vyrai per naktis galvas laužė, bandydami amžinai besisukančią mašinėlę, kad ir kaipo žaislą, pagaminti. Jie norėjo, kad ji, vieną kartą pasukta, per amžių amžius be jokios pagalbos suktųsi. Bet jie surado, kad trynimasis tarp mašinėlės dalių ją anksčiau ar vėliau sustabdo.

Žodžiu, kiekviena mašina tiktai dalį energijos, į ją įdėtos, sugrąžina kaipo naudingą darbą. Tam tikra dalis išsieikvoja nenaudingai. O apie mašiną, kuri be įdėtos energijos dirbtų, nė kalbos būti negali. Tai yra nesulaužomas gamtos dėsnis.

Atominė bomba nėra to dėsnio išimtis. Nepamirškime, kad jos pagaminimas kaštavo du bilijonus dolerių. Kalnai visokių medžiagų buvo persijoti, kad kelis grūdus kokios tai pragariškos sprogstamos medžiagos pagaminus. Hirošimos susprogdinimas, daugelio specialistų nuomone, buvo galima atlikti paprastomis bombomis, ir dargi daug pigiau. Žodžiu, ir iš bombos gausi tiktai tą, ką į ją įdėsi, bet nei daugiau, nei mažiau.

Taigi, kad pagaminus tokią bombą, kuri mūsų pasaulį susprogdintų, reikėtų keletą planetų per mašinas pervaryti, kad pakankamai tos velniškos medžiagos išsunkti. Juk gamta už dyką nieko neduoda.

Ko mūs istorija moko?

Juk ir su šautuvais, atrodo, suskių tauta galėtų pasaulį užvaldyti. Kad ir piemuo gali gaiduką paspausti ir didelį vyrą pakloti. Bet istorija visai ką kitą parodo. Vokietijos žalnieriai, visados mechaniškai geriau apsiginklavę, per septynius šimtmečius Lietuvą užpuldinėjo. Jie ir gaujas krikščioniškų šarlatanų iš visos Europos gaudavo talkon, bet kurgi jie šiandien yra? Jie beveik visus lietuvius iššudė, bet likimas taip lėmė, jog Sovietų Rusija kaip milžinas rytuose pakilo. Jos kariuomenė šiandien yra Berlyne. Tas turėtų atkreipti atydą tų, kurie svajoja mechaniškomis priemonėmis pasaulį ant kelių paklupdyti.

Nepamirškime, kad kiekvienas ginklas yra vertas tik tiek, kiek yra vertas vyras, kurio rankose jis patikimas. Istorija tai patvirtina lygiai, kaip ir dabartis.

Pagal visokius rūkus ir dūmus, kurie dabar slankioja po pasaulį, nėra abejonės, kad mūsų mokslinčiai "gardžius" pyragus kepa. Visa tiktai bėda, kad ir Kinijos Liaudies Respublika, kaip girdėti, "kepyklas" statosi. Kad jau maišom pyragus, tai maišykim, bet būkim atsargūs su "mielėmis," kad tešla grįčių stogų į padanges neiškeltų.

Beržynas

ŠYPSENOS

Visą skelbimą prašau

Vieną sekmadienį į golfo klubą įsirašė jaunas škotas. Klubo vedėjas paaiškino jam, kad būtų geriau, jei jis užrašytų ant savo bolių pavardę, kad būtų galima grąžinti jam, jei pamestų.

Jis sutiko ir kada buvo užrašyta pavardė ant jo bolių, jis kreipėsi į vedėją:

"Ar dar yra vietos? Pridėk dar 'M. D.' raides, nes aš esu gydytojas."

Kada tas buvo padaryta, jis vėl atsiminė:

"Užrašyk dar, kad ligonius priimu nuo 10 ryto iki 3 po piet."

—:—

Amerikoniška gudrybė

Sugrįžo iš Korėjos žymaus laikraščio korespondentas. Redaktorius prisispyrė klausinėti, ką jis patyrė.

"Tiesa, kaip išrodo frontas?" klausė redaktorius. "Kaip galima jį pažinti?"

"Visai paprastai," atrėžė korespondentas. "Kuomet tu pastebi purvinus kareivius ir švarius ginklus, žinok, kad tu visai arti fronto."

—:—

40 metų karas

Bingalai rengėsi minėti 40 metų ženybinio gyvenimo sukaktį. Pašaukė daug giminių ir pažįstamų. Kada jie visi pasveikino juos, Bingalas atsikreipė į tarną, kuris ištarnavo pas jį 40 metų:

"Na, o tu, Jurgi, ką pasakysi?" tarė Bingalas.

"Viskas, ką aš galiu pridėti, tai kad ponas ir ponia apvaikščiojate 40 metų gerai kovotą karą."

L. B.

Naujas kultūros židinys

KUPIŠKIS, 1950 m. gruodžio 21 d. — Keliolika tūkstančių valandų atidirbo miesto ir rajono gyventojai naujų kultūros namų statybos talkose, padėdami statybininkams.

Šiomis dienomis kultūros namai buvo atidaryti. Juose įrengta erdvi salė su scena ir vieta orkestrui, patalpos kraštotyros muziejui, sportinių žaidimų kambariai ir tt.

Kultūros namai pritaikyti dramos ir operos teatrų gastrolėms. Čia jau pasirodė Klaipėdos ir Panevėžio dramos teatrai.

SKAITYK ir MOKYKIS

Abiem ešerio šonais eina išilginė juostelė, vadinamoji šoninė linija. Žvynai, kurie dengia tą liniją, turi skylučių. Tos skylutės eina į odos gilumą, kur po jomis yra išilginis kanalas. Šio kanalo sienelėse yra išsišakojęs jutimo nervas. Šoninė linija — puikus prisitaikymas gyventi vandenyje. Ja žuvis junta vandens srovės krypti, junta povandeninių daiktų artumą (tamsoje). Vanduo, atstumtas nuo bet kurio daikto, atsimuša į žuvies kūną. Žuvis šoninę liniją junta tą vandenį. Jeigu žuvies šoninė linija sugadinta, tai tokia žuvis užkliūva už visų jai pakelyje pasitaikančių daiktų. Ji pasidaro kaip ir "akla."

Ešerys plaukioja pelėkais. Nugaroje yra du neporiniai nugaros pelėkai: priešakinis didelis ir užpakalinis mažesnis. Tretysis neporinis pelėkas yra uodegos pelėkas, o ketvirtasis — analinis, kuris yra į užpakalį nuo analinės angos. Porinių pelėkų yra dvi poros. Krūtinės poriniai pelėkai (priešakinės galūnės) yra priešakyje, liemens šonuose. Apatinėje kūno pusėje yra antroji porinių pelėkų pora — pilvo pelėkai (užpakalinės galūnės).

Svarbiausias judėjimo organas yra uodegos pelėkas ir užpakalinė (uodeginė) ešerio kūno dalis. Kraipydamas uodegos pelėką čia į kairę, čia į dešinę ir su jėga jį ištiesdamas, ešerys greitai plaukia vandenyje. Ešerio uodegos jėgą rodo daugybė raumenų, kurie sujungti su uodegine kūno dalimi. Ežerio uodeginė dalis užima beveik pusę jo kūno ilgio. Ir visi tos dalies raumenys yra uodegai judinti. Nugaros ir analinis neporiniai pelėkai padeda ešeriui palaikyti vandenyje statmeną kūno padėtį. Be tų pelėkų labai plokščias ešerio kūnas virstų ant šono. Poriniai pelėkai neturi stiprių raumenų. Jais ešerys plaukioti gali, bet lėtai. Šie pelėkai padeda ešeriui plaukioti nugara į viršų. Negyvas ešerys, kurio pelėkai nebeveikia, virsta pilvu aukštyn (pilvinė dalis lengvesnė už nugarinę).

Pelėkai sudaryti iš kaulinių lazdelių — pelėkinių spinduliu — ir tarp jų ištemptos plėvelės. Pelėkiniai spinduliai būna minkšti ir kieti. Taip antai, priešakinis ešerio pelėkas sudarytas iš 14—15 kietų duriančių spindulių, o užpakalinis nugaros pelėkas turi tik vieną kietą spindulį ir 14—15 minkštų spindulių.

Ešerio oda apdengta žvynais. Žvynai nukreipti į užpakalį ir užeina vienas ant kito, kaip stogo čerpės. Žvynų paviršių dengia plonas gleivinis antodis. Šios gleivės ešerio kūną daro slidų, sumažina jo trintį vandenyje ir tuo palengvina ešerio judesius.

Ešerio spalva gana ryški ir graži. Nugara tamsiai žalia, šonai žalsvai geltoni, pilvas ryškiai baltas. Skersai liemens eina kelios tamsios juostelės. Krūtinės ir pilvo pelėkai ryškiai raudoni. Ešerio spalva būna ir kitokia, nelygu vanduo ir dugnas: yra ešerių labai tamsių, yra ir visai balsvų. Odos spalva priklauso nuo tam tikrų ląstelių, kurios turi savyje dažomųjų medžiagų (pigmentų). Metalinis žvynų blizgesys priklauso nuo smulkučių tam. tikros medžiagos kristalų, esančių pačiuose žvynuose.

A. VIENUOLIS-ŽUKAUSKAS

KRYŽKELĖS

11-28-50 —60—

(Istorinis Romanas)

(Tąsa)

Per du amžius ilgas ir kruvinas sąskaitas turėjo kryžiuočiai su lietuviais ir nugalėtiems nežinojo pasigailėjimo. Bet ne gailestingesni buvo ir kryžiuočių talkininkai, svetimšaliai anglai, prancūzai, saksai, bavarai, burgundai ir kiti atlaidų ir nuodėmių atleidimo iešką riteriai, kurie niekuomet nei Lietuvoje buvo buvę, nei lietuvių matę, nei su jais kokių susirėmimų ar ginčų kada turėję. Jiems lietuviai buvo priešai dėl to, kad pagonys! Ir koks nors žibąs šalmu ir šarvais svetimšalis, aukštos kilmės, kilnaus herbo riteris su šventomis relikvijomis savo skyde, pasigailėdavo vabalo ir šuns, bet pagonis naikindavo, kaip skėres. Ir jokia tų laikų logika, jokia išmintis nesmerkė tokių žiaurumų, ir nei Romos popiežiaus, nei ciesoriaus nesudrebėdavo širdis, pranešus apie kardu ir ugnimi išnaikintas pagonių gyvenamas sritis. Jei nusiaubtuose plotuose surasdavo paskiau kelius šimtus žmonių ir juos pakrikštydavo, "Te Deum laudamus" skambėdavo tada krikščionių bažnyčiose, ir visi džiūgaudavo, nes būdavo atsiekti keli tikslai: sutriuškinti priešai, trukdę jiems plėstis, padidintas krikščionių valdomų žemių plotas ir keliems šimtams žmonių suteikta didžiausia ,tų laikų supratimu, malonė—krikštas.

Smarkiai puolė Lietuvą sujungtos kryžiuočių ir talkininkų gaujos. Iš pradžių ir sekėsi joms neblogai. Misnijos markgrafo Fridricho raiteliai, jo paties vadovaujami, tarp Kauno ir Kernavės puolė vieną pilaitę ir labai greit ją paėmė. Kitą, tokią pat nežymią pilaitę, apgulė Silezijos kunigaikščiai ir po dviejų dienų puolimo taip pat paėmė. Įgulą iššudė, žmones apgrobę pakrikštijo, nors Jogailos jau visi jie buvo pakrikštyti.

Didisai ordino magistras su Glichenais Plauenais ir Pamariečiais kunigaikščiais brovėsi per miškus ir artinosi prie Trakų. Nepaprastai sekėsi sąjungininkams ir susirėmimuose su Skirgailos kariuomene. Ir tik vienoje vietoje sutiko stiprų Skirgailos pasipriešinimą ir su nemažais nuostoliais buvo atmušti nuo Punios. Išlyginę frontą ir tuo tarpu palikę nuošaly Punią, Alytų ir Merkinę, skubėjo į Trakus ir Vilnių.

Tik visą jų žygį, visus taip lengvus laimėjimus trukdė kunigaikštis. Jis ne tiek kariavo, kiek delsė ir rinko Skirgailos ir Jogailos bajorus ir žmones. Jo kariuomenė kasdien ėjo didyn, o jis, užuot visu frontu, kaip buvo susitarta, šlavęs į rytus ir pirmiausia apguląs Trakus ir Vilnių, net ir Kernavės dar nebuvo paėmęs. Tokiu būdu visas frontas atsigręžė baru nebe į rytus, o į šiaurės rytus, Ir magistras, laukdamas Vytauto, tik siautė ir grobė kraštą.

Kad nesukeltų kryžiuočių įtarimo ir bendro sąjungininkų nepatenkinimo, pasistūmė kunigaikštis iš Ukmergės apylinkių į pietus ir vieną rudens vakarą prisiartino su savo pulkais prie Neries. Paneriu patraukė į Kernavę. Priešakinės kariuomenės dalys, brolių Knystautų, riterio Griežės ir bajoro Mintauto vedamos, kad savęs neišduotų, laikėsi ramiai ir nedegė laužų. Keliais ėjo panerio aukštumomis. Kunigaikštis užjojo ant vieno Trijų Piliakalnių ir apsidairė: vakaruose jau geso žara, o pietų rytuose, ten, kur siautė kryžiuočiai ir jų talkininkai, daugely vietų ruseno gaisrai ir raudonos danguje ,pašvaistės žymėjo sritis, iki kur jau buvo užėmę kraštą sąjungininkai.

Ilgai žiūrėjo kunigaikštis į toli gęstančius bei naujai kylančius gaisrus. Niekur nesigirdėjo nei puolikų šūkavimų, nei žudomų žmonių verksmo ir klyksmo. Ir, regėjos, kad ir ten, kur siautė ugnis ir kapojo kardais, buvo taip pat tylu ir ramu, kaip ir čia. Tačiau nesunku buvo atspėti, kas dėjosi ten ir kas darėsi kunigaikščio ir jo palydovų širdyse, žiūrint jiems į ugnies jūrą. Šiurpu buvo ne tiek dėl to, kad ten kardu ir ugnimi žudomi žmonės, naikinamas jų turtas, jų sodybos, bet šiurpu dėl to, kad nelaimingųjų verksmas ir dantų griežimas nekykartu suo liepsnomis, nesisklaido plaaplinkui kartu su gaisrų pašvaistėir nekaltai liejamas kraujas nešaukia į dangų kerštо, o tyliai sruvena ir geriasi į žemę.

Bet didelis tikslas pateisina priemones.

Kad ir buvo kunigaikščio ir jo bajorų širdyse kiek pasigailėjimo savo kraujo žmonėms lietuviams, tai gal ne daugiau, kiek pasigaili vilkas vilko, kai jį tampo medžiotojo šunes. Gal kunigaikštis ir jo bajorai daugiau pavydėjo kryžiuočiams ir jų talkininkams grobio ir tokio pasisekimo, negu užjautė niokojamus Skirgailos ir Jogailos valdinius lietuvius. Lietuviai buvo savo kraujo, bet vis vien jie buvo jo priešai; tai buvo jėga, su kuria Jogaila išvijo jį iš Lietuvos, atėmė jam Trakus, Rusų žemes. Jei tik kunigaikštis dabar būtų galėjęs ir ateity pasitikėjęs vien savo jėgomis, jis greičiau būtų puolęs nebereikalingus kryžiuočius ir jų talkininkus ir, atėmęs iš jų grobį, pats vienas žygiavęs į Trakus ir Vilnių. Tuo tarpu jis gailėjo tik savo žemaičių, bijojo didelių nuostolių ir kryžiuočiams, kurie jam dabar buvo reikalingi stiprūs ir galingi. Bet Skirgailos ir Jogailos lietuvių kunigaikštis negailėjo ir pats ėjo jų naikinti. Kad paskatintų kryžiuočius ir jų talkininkus į žygį Lietuvon, jis net pakorė kelias dešimtis prieš ordiną sukilėlių, savo mylimų žemaičių bajorų.

Ilgai žiūrėjo kunigaikštis nuo panerio kalnų į ugnies jūrą ir tylėjo. Ir kai suprunkšdavo kieno arklys ar kuris bajorų sučerškėdavo į šarvus kardu, visi grįžtelėdavo, kad nurimtų.

Danguje ir apačioje, Neryje, švietė gaisrų atspindžiai, žibėjo žvaigždės ir lengvas vėsus vėjelis atnešdavo iš daubos šiltesnio oro srovės ir vystančių lapų kvapą . . .

Įsakęs supti Kernavę, kunigaikštis su keliais bajorais ir komtūru Hermanu nusileido žemyn į Trijų Piliakalnių daubą. Kadaise čia buvo šventa vieta, stovėjo aukuras ir degė amžinoji ugnis. Aukuras tebebuvo ir dabar, bet amžinoji ugnis jau buvo užgesusi, vaidilos išbėgioję, ir vėjas žarstė dar šiltus pelenus. Saugojo tą aukurą trys piliakalniai ir šimtamečiai ąžuolai baubliai. Vieni tų ąžuolų jau buvo iškirsti, kiti piliakalnių pakopose dar tebeaugo. Daug kartų Vilniaus seniūnas lenkas Klemensas iš Moskoževo siuntė čia savo žmones amžinosios ugnies užgesinti, šventųjų ąžuolų iškirsti, aukuro išdraskyti ir besimeldžiančių pagonių išvaikyti, bet po nakties aukuras vėl išdygdavo ir vėl surusendavo ugnelė. Žmonės kalbėjo apie stebuklus ir slapta lankė šią šventą vietą.

Bajorai pagavo šlaite renkantį malkas senelį ir atvedė prie kunigaikščio.

—Kas tu esi?—paklausė kunigaikštis.

—Dievų tarnas,—atsakė senelis.

—O ką tu čia veiki?

—Malkas renku paskutinei aukai Praamžiui pakurti.

—O kur toji tavo auka?

—Štai ji,—ir senelis pirštu parodė į širdį.

—O ar tu žinai, kad yra uždrausta garbinti senus dievus?

—Tai ne žmonių galioje.

—O ar žinai, su kuo tu kalbi?

—Žinau, viešpatie, ir regiu tavo šviesų veidą, nors mano akys jau aptemusios.

—Aš tave nubausiu.

—Ir tu dievų rankoje.

—Neišmanėli, nepiktažodžiauk, — sudraudė jį komtūras Hermanas, — išpažink vieną tikrąjį dievą, priimk iš mūsų krikštą šventą, o laimėsi danguje gyvenimą amžiną!

—Kryžiuoti, permenkas esi, kad dievo vardą ištartum! Ir ne jums vieta jo amžinose dausose!

—Šviesiausias viešpatie, — prašnibždėjo kunigaikščiui komtūras Hermanas, —mes jį ad majorem Dei gloriam pakrikštysim, o paskui . . .

—Palikit jį ramybėje, — tarė kunigaikštis ir, paspaudęs pentinais žirgą, pasakė seneliui:

—Ramybė tau, dievų tarne!

—Kunigaikšti, ko pats neturi, negali ir kitiems duoti,—ir vaidila uždėjo ant aukuro malkų ryšulį paskutinei aukai Praamžiui pakurti.

(Bus daugiau)

Cleveland, Ohio

Pasidalino pusiau

Čia buvo apklausinėjimas namų šeimininkių: ar jos nori, kad būtų produktai po kontrole? Pusė apklausinėtų šeimininkių nežinojo ar būtų geriau, jei produktai būtų po kontrole. Kita pusė pasisakė, kad kontrolės nepageidauja, nes kai bus kontrolė, tai pradės žydėti juodoji rinka.

Buvo ir tokių šeimininkių, kurios nematė jokio skirtumo — bus ar nebus kontrolė, joms visviena. Nes jos ir dabar negali vaikams pirkti mėsos ir net pieno. Jos sakė, kad jų vyrai gauna algas, o Trumanas vis daugiau iš jų atima taksų, gubernatorius irgi nori daugiau taksų, ir vyrų pėdes tiek sumažina atimamais taksais, kad nieko nelieka, kad galima būtų ką nors pirkti.

V. M. D.

Jersey City, N. J.

Nyksta Draugijos

Jersey City lietuvių judėjimas ir draugijos nyksta. Ateivybei sumažėjus ir esant mažam skaičiui čia gyvenančių lietuvių, draugijas palaikyti pasidaro sunkus dalykas. Kokia 30 metų atgal jersiečiai didžiavosi savomis ir nariais skaitlingomis, ir turtingomis draugijomis, būtent Laisvės Draugija ir Šv. Jurgio Draugija. Pirmutinė buvo laisva, antroji bažnytinė. Laisvieji numatė dalykus geriau, negu bažnytiniai, kad vietinės pašelpinės draugijos nebus galima palaikyti mažėjant lietuvių skaičiui ir jie Laisvės Draugiją suvienijo su Lietuvių Darbininkų Susivienijimu. Dabar tuomi džiaugiasi.

Bet Šv. Jurgio Draugija laikėsi, koliai sąlygos ir kiek galimybės leido, bet turėjo likviduotis pasilikus tik 19-kai narių ir mažai turto. Tie nariai mažą draugijos turtą pasidalino po 22 dolerius ir 50 dolerių paaukavo bažnyčios pataisymui.

Kitose lietuvių kolonijose bažnytiniai dar vis laikosi. Tačiau mūsų kolonijoj, jeigu ne kitataučiai ir apylinkės katalikai, tai ir parapija butų biedna savais parengimais. Maldininkai irgi lietuvių tarpe mažėja, nes čiagimių lietuvių vaikų geras skaičius eina į kitataučių bažnyčias, apsilenkdami su lietuvių klebonu. Lietuvybė čia augusiems visai neapeina, nepaisant kokių įsitikinimų jie butų.

Progresyviai lietuviai, kurie buvo susibūrę į buvusią Laisvės Draugiją, prie kurios priklausė geras skaičius ir katalikų, visada bandydavo sudaryti bendrą veikimą su Šv. Jurgio Draugija. Tačiau Šv. Jurgio Draugijos vadovybė, ar tai klebono bijodama, jei ir prisidėjo, tai didžiuodamiesi, kad jie yra visas lietuvių centras po-bažnytiniam sklepe. Dabar jie pamatė savo klaidą.

Taip, jeigu neklystu, buvo laikai, kuomet buvo kalbama, kad yra reikalas suvienyti abi buvusias draugijas. Tačiau katalikai bijodavo, kad bedieviai juos padarytų ne katalikais. Progresyvių dalis nenorėjo nusilenkti klebonui ir eiti ausinės. Mat buvusi Šv. Jurgio Draugija versdavo ir turėjo konstitucijoje paragrafą, kad kiekvienas narys turi atlikti velykinę.

Na-gi gyvenimas štai ką parodė. Kuomet buvusi Laisvės Draugija prisidėjo prie Lietuvių Darbininkų Susivienijimo, tai keletas pasitraukė, nenorėdami priklausyti prie LDS. Tiems buvo atmokėta sutarta mokestis. Vėliau bažnytinių čyfai patys išėjo. Tačiau LDS 133 kuopa gyvuoja ir turi apie 50 narių. Gi Šv. Jurgio Draugija likvidavosi.

Išvada

Manau, ne tik mūsų mieste yra tokia padėtis, bet ir daugelio kitų miestų lietuvių judėjimas yra tokis pat. Senstame, su senatve mirtingumas didėja. Čia gimę nelinksta ir nesirašo prie lietuvių lokalinių organizacijų. Taip vadinami dipukai, kurių kolonijose yra mažiau ar daugiau, bet mūsų kolonija jais nėra skaitlinga, nekreipia domės į seniau subudavotas lietuvių organizacijas.

Pilietis.

Chicago, Ill.

Juozas Lankelis

Aido Choro bankiete teko susieiti su Juozu Lankeliu. Tas jaunas senukas niekad nenusiminęs. Jį beveik visuomet galima matyti geruose parengimuose.

Kovo 4 d. sueis lygiai 87 metai, kaip tas darbštus ir šaunus žmogus atsirado ant svieto.

Jo menišką karjerą ir draugiškumą visi įvertina. **L.**

★

Žagariečių Metinis Klubo Susirinkimas

Sausio mėn. 28-tą dieną metinis klubo susirinkimas įvyko Vingeliausko svetainėje. Narių dalyvavo daug. Pirm. P. Dantienė atidarius susirinkimą paaičiavo visiems klubo nariams, kad per du ir pusę metų visi gražiai kooperavo ir pakvietė naują pirm. V. Kriščiuną užimti pirmininko vietą. Naujas pirmininkas taipgi pasižadėjo kuogeriausiai darbuotis klubo labui.

Kasos globėjas A. Jonikas taipgi naujas, kiti valdybos nariai liko senieji.

Iš revizijos komisijos raporto paaiškėjo, kad per pereitus metus pelno klubas turėjo virš $500. Dabar visas klubo turtas $6,300. Narių turi 300.

1951 metam išrinkta iš trijų narių veikiančioji (biznio) komisija: Albert Thomson, J. Gedgaud ir A. Jonikas. Visi geri veikėjai.

Mūsų klubas labai draugiškas. Jame priklauso visokių pažvalgų žmonių ir visi draugiškai sugyvena.

Susirinkimus klubas laiko kiekvieną **ketvirtą sekmadienį,** p. Vingeliausko svetainėje, 4500 S. Talman Ave. Po susirinkimų pasivaišinam ir draugiškai pasikalbam. **Žagarietis.**

★

Chicagos Liet. Draugijos Metinis Parengimas

Vas. 4 d., Sokolų Svetainėje, įvyko C.L. Draugijos 43-čias metinis parengimas. Programą pildė "Pirmyn Choras," kuris suvaidino trijų veiksmų operetę — Linksmoji Našlė. Vaidinimas prasidėjo punktualiai skirtu laiku, K. Steponavičiui vadovaujant.

Operetėje Al Brazis, Anna Skeveriutė - Steponavičienė geriausiai dainavo ir vaidino. Jonas Ambros ambasadorio rolėje tiko, jo žmona Vanda Zabello ir jos meilužis A. Peskys gerai dainavo ir lošė. Per visus tris aktus choras visas dainas gražiai sudainavo; už tai priklauso jo vedėjui K. Steponavičiui kreditas.

Gerai pasižymėjo Povilonio šokėjos-oktetas: L. Povilaičiutė, A. Klimiutė, L. Zaner, V. Lukas, V. Okunis, M. Tumenas, J. Urbik. Jos ne tik klasiškai pašoko, bet ir kostiumai, kaip vaidintojam, taip ir šokėjam buvo pritaikyti.

Užbaigus vaidinimą, Ona Skeveriutė ir Vanda Zabello aplaikė po gėlių bukietą ir publika palydėjo jas garsiais aplodismentais.

Draugijos pirm. K. Kairis pranešė, kad Chicagos Draugija narių turi arti 6,000, bet ir daug jų išmirė per 43 metus, o likusieji sensta. Kvietė jaunimą stoti draugijon ir dapildyti retėjančias eiles.

Publikos buvo apypilnė svetainė, bet mažiau, kaip praeitais metais, nes didžiuma DPs dalyvavo "Draugo" koncerte, kuris įvyko tą pačią dieną. **P. Mažukas.**

DETROITO ŽINIOS

Laiškai spaudoje

Detroito trys didieji dienraščiai veik kasdien talpina skaitytojų skiltyse laiškus, kuriuose reiškiama mintis už ištraukimą kariuomenės iš Korėjos ir prieš ėmimą kariuomenėn 18 metų jaunuolių.

Prieš karą ir už taiką judėjimas visuomenėje pradeda išsijudinti.

-O-

Pirmutinis organizuotas darbas

Vasario 9 d. buvo sušauktas pirmutinis susirinkimas, kuriame nusitarta sukurti organizuotą veikimą už taiką, prieš karą. Dalyvavo ir lietuvių.

Šis pirmutinis organizuotas žygis pasistatė užduotį išnešti protestą Michigano senatoriui Homer Fergusonui, kuris dabartiniam laike tik vienas šią valstiją atstovauja Senate, nes A. Vanderbergas tebeserga.

Protesto laiškas, kuris siunčiamas senatoriui Fergusonui, taipgi bus atspausdintas lapelio formoje ir bus paskleistas visoje Michigano valstijoje.

Tam tikslui bus reikalinga ir finansinės paramos. Bet taikos mylėtojai neatsisakys šį svarbų žygį paremti, vieną kitą dolerį paaukoti. Tikimasi, kad motinos, kurių vaikai žūsta kare, su didžiausiu pasiŠventimu prie šio darbo prisidės ir finansiniai parems.

Išrinktas veikiantis iš penkių žmonių komitetas, į kurį įeina gerai lietuviams žinomas unijų organizatorius ir buvęs seimelio senatorius per ilgą laiką, Stanley Nowak.

Visais šio veikimo reikalais reikia kreiptis sekamu adresu: Tom Dombrowski, 5703 Chene, Detroit 11, Mich.

-O-

Estes Kefauer Tyrinėjimai

Apie savaitę laiko Detroite darbavosi J. V. Senato komitetas suradimui gengsterių susiryšimų su valdininkais. Bet iki šiol dar nieko tokio jie viešai neiškėlė. Tik tiek paryškėjo, kad tūlos didelės kompanijos turi ryšių su gengsteriais, kurie net streikus padeda laužyti ir unijų veikėjus sumuša. Pasirodė, kad tokiais darbais užsiėmė Briggs Manufacturing Co. ir Detroit-Michigan Stove Co.

Tos kompanijos išdavusios žinomiems "gengsteriams" Perone ir Renda "scrap" surinkimo kontraktus iš savo dirbtuvių. Tie "gengsteriai" uždirbdavę apie 100 tūkstančių dolerių į metus.

Briggso prezidentas užginčino, kad kas nors būtų blogo tame kontrakte. Bet buvęs Briggs unijos lokalo prezidentas Mazey, o dabar tarptautinės unijos valdyboje esąs, reikalauja, kad kompanija pavarytų savo prezidentą už pavojingai sumušimą 12 unijos narių.

O Detroit-Michigan Stove kompanijoje rasta apie 30 žmonių, kurie nelegaliai čia gyvena.

Kaip matytis, šis dalykas gali atsidurti "grand jurėje." Spauda sako, kad keletas bus patraukti į teismą ir už melagystę.

-O-

Progresyvė Partija

Vasario 18 d. Progresyvė Partija laikė šių metų rinkimams nominacijų susirinkimą. Lietuviai, kuriems taipgi aiškiai jaučiamos aukštos maisto ir kitų reikmenų kainos ir valdžios nusistatymas leisti turčiams dar daugiau iš vargšų darbininkų pasipelnyti, turėtų prie šios partijos dėtis ir ją paremti.

Progresyvė Partija stoja prieš aukštas kainas, už taiką, prieš karą. Kandidatus paskelbsiu netrukus. Norį daugiau gauti informacijų, gali kreiptis į Progressive Party, Room 103, 9124 Linnwood, Detroit 6, Mich.

-O-

Kas nori karo?

Dar jaunas vyrukas, bet vedęs ir turįs šeimą, matydamas, kad ir jis bus paimtas kariuomenėn, padegė valstybinį administracijos 7 aukštų namą. Richard C. Shay, dar tik 19 metų amžiaus, manė tuomi išsisuksiąs iš žmogžudiško karo.

Toks jo elgesis valstijai padarė 5 milionus dolerių nuostolių. Bet į kariuomenę jam dabar nebereikės eiti.

Tas parodo, kaip jaunimas žiūri į karą. Šiuo metu policija sulaikinėja jaunuolius gatvėse ir reikalauja parodyti karinį pasą, nes tūkstančiai jaunuolių slapstosi, o FBI jų ieško.

-O-

Leis nubalsuoti

Miesto valdybą pagaliau nutarė leisti piliečiams nubalsuoti "naują lojalumo komitetą." Mat priėjo išvados, kad "Civil Service" komitetas gali pasirodyti nelegalis.

Politicus.

Washington.—Audra užvarė penkis karinius Amerikos laivus ant jūros pakrančių seklumos netoli Tokio, Japonijos sostinės, ir taip juos "prisvilino" prie dugno.

Pranešama, kad nėra pavojaus tuose laivuose esantiems amerikonams.

Matthew A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 Lafayette St.
Newark 5, N. J.

MArket 2-5172

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėslo valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.
Philadelphia, Pa.

Tel. Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

D-gę M. Mikalauskienę aplankius

Praėjusio penktadienio vakarą aplankiau d-gę Marijoną Mikalauskienę — Bushwick ligoninėj.

Ligonė labai sudžiūvusi ir nusilpusi—dėl griežtai ribotos dietos. Bet, kaip paprastai, ji rodo linksmos nuotaikos, pajuokavimo, nors kalbėt jai labai sunku.

Linkime jai greičiausio sutvirtėjimo!

Pažįstami prašomi ją aplankyt. Valandos: popiečiais — nuo 2 iki 3, vakarais — nuo 7 iki 8. Ligonė randasi 4-tam aukšte, wardo numeris 402. Jei teks klaust—ji ten žinoma kaip **Mary Mitchell.**

Bushwick ligoninė randasi prie kampo Howard ir Putnam Avenues, Brooklyne. Iš Williamsburgo važiuojant iškeltąja Broadway linija reikia išlipt Gates Ave. stotyj, biskį paeit priekin, iki istrižai einančiai Howard Ave., ja pasukt dešinėn ir eit iki Putnam Ave., arba eit Broadwe iki Putnam Ave., ja vieną bloką dešinėn—ir ten ligoninė.

S. V.

Mirė Augustas Hintza – buvęs brooklynietis

Petras Waznis, LDS 159 kuopos sekretorius Niūjorke praneša, jog prieš tūlą laiką South Bostone mirė Augustas Hinzta, per ilgus metus gyvenęs Brooklyne lietuvis darbininkas. Jis buvo geras žmogus, priklausė LDS 159-tai kuopai ir Martyno Liuterio Draugystei Brooklyne; daug lietuvių jį pažinojo.

Apie jo mirtį pranešė LDS 62-ros kuopos sekretorius J. Usevičius, kuris rašė, jog Hintzą prieš mirtį gyveno pas L. J. Masilionį, 96 G St., South Boston, Mass. Todėl jo giminės, bei pažįstami, kurie nori smulkesnių žinių apie velionį gauti, tesikreipia tuo adresu.

So. Brooklyn

Mūsų ligoniai

Jau su virš du metai, kai serga Ch. Reivydas, jisai dalinai suparalyžiuotas ir kaip atrodo tai mažai vilties suvis pasveikti, kad galėtų dirbti. Paralyžius tai įkyri liga ir labai lėtai duodasi gydoma. Drg. Reivydas gydosi namie, 746 - 3rd Ave., So. Brooklyne.

Jau ilgokas laikas, kai serga J. Marazas, ilgoką laiką gydėsi namie, bet jau kelinta savaitė, kai pasidavė ligoninėn. Kurie jį aplankė, sakė, kad jaučiasi kiek geriaus.

Pastaromis dienomis A. Walmus gana rimtai susirgo, randasi Kings County ligoninėj. Jau ilgokas laikas, kai Adomas nusiskundė nesijaučiąs gerai, bet jisai gana pakantrus ir ilgai nenorėjo pasiduoti.

A. Walmus senas So. Brooklyno gyventojas. Pirmiau, kai čionai gyvavo Mindaugio draugystė, jisai ten darbavosi. Susitvėrus LDS 50 kp. jisai jon įstojo ir pagal išgalę darbavosi. Keletą metų buvo jos iždininku ir pareigas gerai atliko.

Visi aukščiau suminėti draugai yra LDS 50 kp. nariai, kuriems laikas pavelina—turėtų juos aplankyti. Draugą Walmus, rodos, galima aplankyti tik du kart savaitėje, tai yra trečiadieniais ir sekmadieniais nuo 2-ros val. po piet. Patartina susižinoti su Mrs. Walmusiene 413 36th St., So. Brooklyn.

Nuo savęs linkiu visiems ligoniam greit ir pilnai pasveikti ir vėl dalyvauti veikime kartu su mumis.

Koresp.

4,000 žmonių pasižadėjo kovoti, kad nebūtų daugiau to, kas buvo!

Tai buvo Rockland Palace salėje š.m. vasario 12 d.

Apie 4,000 žmonių kimštinai pripildė salę.

Ten matėsi baltų ir juodų, ten matėsi senų ir jaunų, vyrų ir moterų, — visi išvien.

Mitingas buvo sušauktas pagerbimui Martinsvillės septynių negrų, kurie buvo neseniai be jokios kaltės nužudyti.

Mitingas pagerbė ir John Derrick, negrą, praėjusio karo veteraną, kurį policmanas nušovė Harlemo gatvėje.

Mitingą atidarė malda vyskupas E. B. Pulliam iš Šv. Marijos Bažnyčios.

Jam vadovaujant, susirinkusieji padarė tris kartus tokį pažadą:

"It shall not happen again!" (Niekada ateityj tai neprivalo įvykti).

Ant sienų žerėjo iškabos:

"Willie McGee neprivalo būti nužudytas!"

"Išlaisvinti Trentono šešis!"

"Įkalinti tuos, kurie nužudė John Derrick!"

"Mirties bausmė linčiuotojams!"

Kalbėjo visa eilė kalbėtojų, kurių tarpe, aišku, vyravo žymusis ir žinomasis Paul Robeson. Jis sakė, jog neseniai sugrįžo iš prakalbų maršruto. Visur žmonėse jaučiamas pasipiktinimas tuo, kas buvo atlikta Richmonde.

Jis ragino visus vienytis ir kovoti. Jis ragino negrus neklausyti tų "vadų," kurie yra pasitenkinę šiais baisiais darbais — Martinsvillės septynių nužudymu.

Kalbėjo William L. Patterson, Civil Rights Kongreso sekretorius; jis ragino vienytis ir veikti.

Kalbėjo Mrs. Amy Mallard, našlė nulinčiuoto negro Georgia valstijoje. Ji sakė: "Liaukimės kalbėję ir veikime ką nors!"

Kalbėjo dar visa eilė kalbėtojų, aiškinančių esamą padėtį ir raginančių klausytojus: vienykitės ir veikite, nes įdūkusieji kariniame karštyje elementai sunaikins dar ne vieną žmogų, jei tylėsite.

Publika karštai pritarė kalbėjusiems.

Daininінkė Laura Duncan padainavo keletą dainų. Dainavo ir šv. Marijos bažnytinio choro dainininkai.

Dainavo ir Paul Robeson, kuris, beje, pareiškė, kad esąs lojalus Amerikos tradicijoms, bet **"niekad nebūsiu lojaliu tiems, kurie nužudė Martinsvillės septynis."**

Mitingas buvo entuziastiškas.

Priimta keletas rezoliucijų.

Koresp.

Lietaus davėjas jau nebereikalingas

Sekamą savaitę pasibaigs miesto kontraktas su Dr. Wallace E. Howell'iu, lietaus teikėju.

Atsimename, praėjusiais metais, kai miestas pajuto didelį vandens trūkumą, jis padarė kontraktą su Mr. Howell'iu, kuris pažadėjo miestui duoti dirbtino lietaus ir, žinoma, vandens.

Spėjama, kad šis kontraktas dabar bus nutrauktas, Dr. Howell'io talka bus nebereikalinga, kadangi miesto vandens rezervuarai jau yra pilni vandens; vandens, vadinasi, netrūksta.

Neužilgo Dr. Howell pateiks vandens komisijonieriui Paduano savo raportą, kuriame jis įrodys, kad, jeigu šiandien miesto vandens rezervuarai yra kupini, tai dėl to nuopelnas priklauso ir jam.

Iš tikrųjų, ligi šiol kol kas niekas moksliškai neįrodė, ar Dr. Howell'io talką (jam buvo už tai gerai užmokėta) kiek nors pridėjo ekstra miestui vandens, ar ne.

Taipgi jo raportas bus įdomus, nes jis bandys įrodyti, jog žmogus gali gamtą pajungti savo reikalams.

Ragina vienytis

Praėjusį trečiadienį Niūjorke kalbėjo (Union League Klubo narių užkandyje) senatorius Mundt, respublikonas iš South Dakota valstijos.

Jis ragino, kad republikonai ir diksikratai (pietinių valstijų demokratai) vienytųsi ir kovotų "prieš socializmą."

Pagalvokit, skaitytojau: Mundt dar mano, būk Trumanas vykdąs socializmą.

"Šios abi grupės (republikonai ir diksikratai) galvoja vienodai, veikia vienodai ir balsuoja vienodai," sakė senatorius Mundt. Dėl to, girdi, reikia, kad sekamų metų rinkimuose jie susivienytų ir kovotų iš vien prieš trumaninius demokratus.

Žiauri moteriškė sumušė mergučiukę

Aną dieną Special Sessions teisme buvo teista Mrs. Beulah Salvatore. Ši moteriškė buvo 20 kartų areštuota už visokius nusižengimus: prostituciją ir smulkvagystę. Bet šiuo kartu ji buvo bausta už žiaurų sumušimą savo sesers 4 metų amžiaus "betėvės" dukrelės.

Teisėjas Perlman, nuteisdamas moteriškę ketveriems metams kalėti, sakė:

— Jei tamsta nepasitaisysi ir po šios bausmės atlikimo, tai anksčiau ar vėliau atsidursi elektros kėdėn.

SERGA

Stefanija Cedronienė praėjusią savaitę susirgo plaučių uždegimu. Šiuos žodžius rašant, radosi namie 695 Lenox Rd., Brooklyne.

★ ★ ★

Sofija Thomson vis dar nėra pilnai pasveikusi nuo įvykusios nelaimės. Ją lankiusi jos draugė, žinomoji klubietė darbuotoja Ona Čepulienė, taipgi eastnewyorkietė Mrs. Baltrušaitis. Jos pasakojo laisviečiams, jog Thomsonienė tebekenčia skausmus. Nors iš lovos pasikelia, tačiau iki visuotinos sveikatos dar gana toli.

Sąlygoms leidžiant, atlankykite drauges. Jos neapleisdavo pasimatymų su mumis organizacijų ir įstaigų pobuviuose, būdavo talkininkėmis daugelio veiksmų.

★ ★ ★

William Skuodis (o gal ir kai kas daugiau) atlankė Catskill farmerius Bloznelius. Atradęs abu susirgusius. Pasiraitojęs rankoves, Skuodis stojęs talkon galvijų prižiūrėti. Išvykdamas namo palikęs šeimininkus jau biskį pagerėjusius, tačiau dar ne pilnai stiprius.

Visiems minėtiems prieteliams linkime greit atgauti sveikatą ir stiprybę.

Užrašykit Laisvę Savo Draugui.

Ar norėtumėt dirbti be pertraukos kas dieną?

Ar norėtumėt dirbti vieną ir tą patį darbą per visas 365 dienas per metus be pertraukos? Mums atrodo, jog ne, nes kitaip nebūtumėte kovoję už 5 dienų darbo savaitę.

Apie tai reikėtų atsiminti nors kai kada ir sąryšyje su šeimininke, kuri mums gamina valgį kas dieną per ištisus metus, per visą amžių. Geriausia tam proga, kuomet įvyksta visuomeniški pietūs. Išeidami į pobuvį patys, pasikviesdami savo šeimininkę, bent kelis kart per metus suteikiate jai permainą nuo gaminimo valgio.

Apie šeimininkę prašome atsiminti ir šį sekmadienį, vasario 25-tą, kuomet įvyks Moterų Apšvietos Klubo rengiamieji pietūs pietų laiku, 1 valandą. Jie bus Liberty Auditorijoje. Ir prašome prie tų pietų užtikrinti sau vietą įsigijimu bilieto iš anksto. Jo kaina $2.

Jei neturite progos susitikti tikietų pardavinėtoją, paskambinkite į Liberty Auditoriją pas restauranto šeimininkę Oną Globičienę. Ji pasižadėjo komisijai patarnauti priėmimu užsakymų. Telefonas VIrginia 9-4678.

Rengėjos.

Nori, kad visi minėtų "Timeso" sukaktį

Šiemet sukaks 100 metų, kai pradėjo išeidinėti dienraštis New York "Times." Jis pradėjo išeidinėti 1851 metų rugsėjo mėnesio 18 d.

Dėl to Niūjorko valstijos seimelin (Assembly) tapo įnešta rezoliucija, pagal kurią gubernatorius Dewey turėtų paskelbti, kad visa Niūjorko valstija tą įvykį oficialiai minėtų!

Rezoliucijos sumanytojai: republikonas senatorius MacNeil Mitchell ir demokratas asemblymanas Herman Katz.

Kaip matome, abiejų partijų atstovai tuo klausimu sutinka, nors New York Times skaitosi demokratų laikraščiu.

Šis dienraštis yra plutokratijos, stambiųjų kapitalistų reikalus ginąs dienraštis; darbininkai prie tos šventės neprisidės, jei ji ir bus gubernatoriaus oficialiai paskelbta.

Darbininkų pareiga yra rūpintis savo spaudos palaikymu ir gerbimu.

Dr. DuBois, didysis negrų mokslininkas ir veikėjas, praėjusį savaitgalį buvo gražiai pagerbtas Jefferson School of Social Science patalpose. Dr. DuBois yra parašęs daug mokslinių knygų; sekamą savaitę jis bus šaukiamas Washingtonan atsakyti į jo kaltinimą dėl to, kad mokslininkas dirbo taikos naudai.

Niūjorkas skersai-išilgai

Metropolitan Opera Housėje šių metų balandžio mėnesio 1 dieną bus rodoma klasikinė britiška filma: "Hoffmano pasakos."

-O-

Robert W. Justice, niūjorkiškis, pranešė, kad praėjusį trečiadienį Washingtone mirė jo tėvas Sidney E. Justice, sulaukęs 108 metų amžiaus. Sidney E. Justice yra negras ir jis gimė vergu.

-O-

Niūjorko valstijos seimelis, pagaliau, užgyrė, nepaisydamas žmonių protestų, sumanymą, kad būtų pakeltos nuomininkų nuomos 15 nuošimčių. Kurie nuomininkai nuo to atsisakys, stambieji namų savininkai juos galės išmesti gatvėn.

-O-

Arturo Toscanini, žymus orkestrų vadovas, pranešė, kad pereitą šeštadienį, jis davė paskutinį koncertą — paskutiniu kartu vadovavęs NBC Simfonijos orkestrui. Toscanini serga, skaudą jam koją; kol koja nepagys, jis negalės orkestrui daugiau vadovauti.

-O-

Dimitri Mitropoulos, orkestrų vadovas, bus pagerbtas vasario 25 d. pietuose, kurie įvyks Waldorf-Astoria hotelio didžiojoje salėje.

-O-

Oras Niūjorko mieste praėjusį savaitgalį atvėso, bet buvo geras oras.

-O-

Niūjorko mieste daugelis žmonių serga "šalčiu" (slogomis); daug serga ir lietuvių.

Vasario 25-tos pietūs

Tikietų pardavinėtojai prašomi vasario 21-mą pranešti į Auditorijos restaurantą, kiek jau esate pardavę tikietų. Tel. VIrginia 9-4678. Tačiau pardavinėjimą tęskite. Ateidami pietų, komisijai praneškite galutiną tikietų kiekį.

Komisija. (36-37)

Atidarė ofisą kriminalistams gaudyti

Kaip jau žinoma, Niūjorke andai buvo suorganizuotas Anti-kriminalistinis komitetas, kuriam vadovauja buvusis Argentinoje ambasadorius Spruille Braden'as.

Šio komiteto tikslas: kova prieš kriminalybę Niūjorke. O kriminalybės čia vis plečiasi, o ne siaurėja. Taigi šis komitetas jau atsidarė ir ofisą: 270 Park Avenue, Niūjorke.

Bradenas kadaise pasakė, jog kriminalybės plėtimasis Niūjorke yra pavojingesnis, "negu komunizmas," dėl to reikią prieš ją kovoti ir civiliniams žmonėms.

Matysime, kiek šis komitetas nuveiks. Jis veikiausiai gaudys smulkučius žmonelius, o stambieji kriminalistai, Park Avenue palociuose, kaip veikė, taip ir veiks.

Skulptoriai užtikrinti, jog gaus vario

Šiuo metu, kai visos šalies resursai yra nukreipti ginklavimosi reikalams, buvo labai susirūpinę skulptoriai: ar jie gaus užtenkamai vario savo skulptūroms, savo kūriniams.

Reikia nepamiršti, jog šio krašto skulptoriai, kurių daugiausiai gyvena Niūjorke, suvartoja apie 100,000 svarų vario.

Aną dieną Nacionalės Skulptorių Draugijos narių mitinge, Niūjorke, buvo jiems pasakyta: jūs gausite vario užtenkamai, tik darykite, tik skaptuokite ir liekite skulptūras.

Help Wanted Agcy Tel. Plaza 7-2896

HELP WANTED—FEMALE

Moteriškė prie lengvo namų darbo, amžiaus 35 m. Guolis vietoje, prižiūrėti kūdikį. Kosher virimas. D. P. priimama, mokanti biskutį angliškai. $30 į savaitę. Paliūdijimai. CO. 7-6770. (35-36)

Virėja, namų darbininkė, švari, patikima, guolis ant vietos, atskiras kambarys ir maudynė, vėliausi paliudijimai. Košer virimai. Nightingale 5-5553. (36-40)

Auklė, jauna, linksma, 2 vaikai, 5 mėnesių ir 3 metų berniukas. Pilnai kvalifikuota, vėliausias paliudijimas, guolis vietoje, nuolatinis darbas. Mokestis iki $200 į mėnesį. TR.3-2070.

HELP WANTED—MALE

Prosytojas - rankinis prie geros rūšies vyriškų paltų. Labai malonus ir nuolatinis darbas. Gera alga. — S. Markowitz, 17 East 16th St., N. Y. C. (33-37)

Polišiuotojai, patyrę, geros algos. **Norwood Electro Plating Inc., 282** Liberty Ave., B'klyn, N. Y., arba skambinkite DI. 5-2166. (35-39)

Prie laikraščio laužymo; Ludlow operatorius A1; paminėkite kiek patyrimo turite ir kiek algos reikalausite. Rašykite: Mr. Kaplan, c/o Lithuanian Daily News, 165 W. 46th St., N. Y. C. (33-37)

PARDAVIMAI

Parsiduoda 12 kambarių namas, fornišiuotas. $4200 įeigos per metus. Savininkas turės basement apartmentą. Gali ir išnuomuoti už $80 į mėnesį. 20 minučių nuo Times Square. Kaina $14,000; $8000 pinigais — mažas pirmas mortgičius; imsime ir 2-rą mortgičių. Nenorime agentų. UL. 7-6718 ar kreipkitės: 187 Lafayette Ave., B'klyn. (32-36)

MIRĖ

Vasario 16-tos rytą, Unity ligoninėje, mirė Rivinskų žentas Verdefeau, 8809 Canarsie Lane, Brooklyne. Liko liūdinti žmona Mary ir kiti artimieji. Palaidotas vasario 19-tą.

268 šeimos turės išsikraustyti iš tos vietos, kurioje miestas ryžtasi statyti naują ligoninę — 140 gatvė ir Broadway, srities. Bet kur tos šeimos dėsis — butų stoka!

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktеliai, ligonių kambariui reikmenys — už griežtai žemas kainas
Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

Dr. M. Maisel
Staigios ir Įsisenėjusios Vyrų ir Moterų Ligos
Odos Ligos, Bendras Nusilpimas, Inkstai ir Pūslė, Reumatizmas.
Kraujo ir Šlapumo Tyrimas
Ištyrimas $3.00.
107 East 17th Street
(arti 4th Ave.—Union Square)
New York City
VALANDOS:
Kasdien 10:00—1:00, 4:00—7:00.
Sekmad. 11:00 A. M. iki 1:00 P. M.

TONY'S

UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Gerai Patyrę Barberiai

EGZAMINUOJAM AKIS
RAŠOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

REPUBLIC BAR & GRILL
Savininkas
IGNAS SUTKUS
Patogi vieta pasišnekučiuoti, užkąsti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto
LIKERIO, VYNO ar ALAUS
Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų
492 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Hooper Street.
TELEVISION
Telefonas
EVergreen 4-8969

TUOJAU ĮSIGYKITE
VILNIES KALENDORIŲ
Turiningas įvairiom informacijom, sveikatos patarimais ir moksliniais raštais.
KNYGA IŠ 200 PUSLAPIŲ
Kaina tik 50 centų
Platintojams duodama nuolaidų
Tuojau kreipkitės šiuom antrašu:
LAISVĖ
110-12 ATLANTIC AVE.,
RICHMOND HILL 19, N. Y.
Kuriem reikės pasiųsti, prašomi prisiųsti 60 c., nes kainuoja persiuntimas.

Petras Kapiskas
PALAIKO
BAR & GRILL
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 TEN EYCK STREET
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174